

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom:

„Koroški Slovenec“,

Lidová knihtiskárna,
Wien V., Margaretenplatz 7.

Rokopisi se naj pošljajo na naslov:

Anton Machát, Wien V.,
Margaretenplatz 7.

List

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Iztaja vsako sredo.

Stane celoletno: K 100.—

polletno: K 50.—

četrtletno: K 25.—

Za Jugoslavijo

celoletno: 15 Din.

polletno: 8 „

četrtletno: 4 „

Leto I.

Dunaj, 8. junija 1921.

Št. 12.

Vsem koroškimi Slovencem!

Volitev v deželni zbor koroški in državni
zbor dunajski (narodno skupščino) dne 19. ju-

nija t. l. se bomo vsi, moški in žene, udeležili
pod imenom:

„Koroška slovenska stranka“

Naša stranka bo odločno in možato zastopala gospodarske, narodno-politične in kulturne zahteve koroških Slovencev in bo neustrahovano branila celokupno našo ljudstvo kakor tudi vsakega posameznika pred krivicami, ki bi pretile ali se zgodile, sklicujoč se na pravice, zajamčene nam kot narodni manjšini v senžermenski pogodbi odst. V., § 62—69.

V gospodarskem oziru bo naša stranka delala na to, da se dvigne naše poljedelstvo, naša živinoreja, sadjarstvo in čebelarstvo, s čimer bo v veliki meri pomagano tudi našemu industrijskemu delavstvu. Agrarna reforma se mora izvršiti pravično; kmetije morajo od velekapitalistov dobiti nazaj naši kmetijski delavci in kajzarji, ne pa privandrani tujci. Pašniki in planine morajo biti odprti za živino naših kmetov in se ne smejo pogozdovati samo zato, da bi gospoda lažje lovila divjačino. Odpraviti se mora državno gospodarstvo z živili v centralah, odpraviti se morajo vsakršne

rekvizicije, uvesti se mora prosta trgovina in odpreti meje. Krivice, ki so se zgodile raznim obrtnikom in najemnikom, se morajo popraviti, prizadetim se mora škoda poravnati. Mnoga pota in ceste na deželi in v naših gorah se morajo vendar že enkrat zboljšati in ustvariti se mora preko Borovelj železniška zveza med Rožem in Podjuno. Razvoj zadružništva bo naša stranka z vsemi sredstvi pospeševala.

V narodno-političnem in kulturnem oziru bo naša stranka brezobzirno vodila boj, dokler ne izvojuje popolne enakopravnosti naših slovenskih rojakov in državljanov z nemškimi ne le, kadar gre za davke in druge dolžnosti, ampak tudi, kadar gre za pravice in zahteve, katere so nam itak mednarodno po senžermenskem miru garantirane. Pri oddajanju javnih, občinskih, deželnih in državnih služb mora Slovenec ravnati prihajati v poštev kakor Nемец. Na slovenskem ozemlju bomo zahtevali take učitelje, duhovnike, sodnike in urad-

nike, ki z našim ljudstvom čutijo in znajo njegov jezik pisati in govoriti. V naših ljudskih šolah se mora ves pouk prva leta vršiti v maternem — slovenskem jeziku in še le zadnja leta tudi v nemškem. Zahtevali bomo slovensko gospodarsko šolo v Št. Jakobu in gospodinjstvo v Velikovecu, na naših meščanskih in srednjih šolah pa več temeljitega pouka v slovenščini.

Smo stranka reda in miru, stranka gospodarskega in kulturnega napredka, stranka narodne sprave in narodnega zblizanja; zato pa bomo ostro nastopali proti onim, ki hočejo širiti raznarodovanje in potujčevanje; kajti to je nekulturno, ker ubija v človeku verski čut in ljubezen do milega materinega jezika, s tem pa tudi ljubezen do domače grude, do lepih naših šeg in navad in narodne pesmi.

Vemo, da ta naš strankin program odobravate; zato pa dne 19. junija oddajte svoje glasove za

„Koroško slovensko stranko!“

Kdor ne gre volit, podpira nasprotnika!

Naši kandidati so:

Kandidati v narodno skupščino:

1. Vošpernik Janez, posestnik v Podravljah.
2. Aichholzer Franc, učitelj v Ločah.
3. Gastl Anton, posestnik v Štebnu pri Beljaku.
4. Kraiger Ferdo, posestnik v Štebnu v Podjunj.

Deželni zbor za Zg. Koroško:

1. Vošpernik Janez, posestnik v Podravljah.
2. Gastl Anton, posestnik v Štebnu pri Beljaku.
3. Gröblacher Vinko, trgovec v Diešćicah.
4. Kriegl Franc, posestnik, Zahome.
5. Rauter Vinko, poljedelec, Mele pri Brdu.

Celovec, dne 27. majnika 1921.

Deželni zbor za Sp. Koroško:

1. Kraiger Ferdo, posestnik v Štebnu v Podjunj.
2. Dr. Franc Mischitz, profesor v Borovljah.
3. Poljanec Vinko, župnik v Škocijanu.
4. Grill Anton, posestnik v Plaznici, obč. Bela.
5. Čarf Jurij, kolarski mojster v Velikovecu.
6. Šlajher Miha, posestnik v Logavasi.
7. Breznik Štefan, gostilničar v Pliberku.
8. Nedved Janez, posestnik v Krčanjah pri Grebinju.
9. Wertič Valentin, puškar v Borovljah.
10. Prosekar Matija, posestnik na Plešivcu pri Kotmaravasi.

Vodstvo „Koroške slovenske stranke“.

Glasovnice „Koroške slovenske stranke“ se dobijo vsak čas v strankini pisarni v Celovcu, Vetrinjsko obmestje 26/1 (Mohorjeva pisarna) tudi na dan volitev. Na razpolago bojo v večji množini tudi okrožnim tajnikom.

Koroški Slovenci!

Volilci!

Leta 1914. smo morali postaviti zadnjega moža. Nihče ni smel manjkati!

Leta 1918. so nam odrekli domovinsko pravico na naši rodni zemlji.

Volilna pravica, ki nam je edino še ostala, Vas kliče na volišče!

Vaša narodna čast zahteva, da se je poslužite in volite vsi do zadnjega:

Koroško slovensko stranko!

Šolsko vprašanje.

Brezdvomno je, da zavzema pri vsakem narodu in v vsaki državi šolstvo najvažnejše mesto in vsaka stranka zastopa napram šolskemu vprašanju svoje stališče, hoteč vplivati, da se isto uveljavi v smislu njenega narodnega verskega in socialnega programa. V novejšem času se mnogo razpravlja o šolski reformi. Govori in piše se o narodni šoli, verski šoli, svobodni šoli (kakor jo zahtevajo zlasti socialni demokrati); tudi o delovni šoli, ki naj bi vzgajala mladino k praktičnemu delu in še dragih tipih, ljudskih in strokovnih izobraževališč se sliši mnogo. Zato je potrebno, da tudi naše čitatelje in člane K. S. S. nekoliko pobližje seznanimo z reformnimi načrti in smotri, ki jih zasleduje novodobna šola, da razvijemo svoj lastni šolski program, katerega bo zastopala in skušala uveljaviti naša Koroška slovenska stranka. Samostojni šolski program nam je neobhodno potreben, ker le potem njega pridemo do zdrave reforme naših zastarelih utrakvističnih šol in do prenosne demoralizujočega šolskega sistema, ki nikakor več ne odgovarja

niti današnjim potrebam ljudstva, niti duhu časa. Svetovna vojna, ki je takorekoč zrevolucionirala cel družabni red in podrla temelje nosilnega c. k. avstrijskega vladnega režima, je utrdila samozavest tudi malih narodov in z novimi državnimi oblikami postavila države pred čisto novi položaj. Mesto diktature posameznih državnikov in nemškega imperializma je stopila v veljavo ljudska volja, ki bo končno odločevala o novi ureditvi državnih, narodnih, šolskih, verskih in socialnih vprašanj.

Ker se izraža ljudska volja v okvirju posameznih političnih strank, ki imajo na upravo države razmerno številu prebivalstva, katerega zastopajo, več ali manj upliva, skuša vsaka stranka svoje člane tembolj organizirati in strankin program med istimi udomačiti.

Kaj bo zahtevala Koroška slovenska stranka z ozirom na reformo našega šolstva?

K. S. S. bo pred vsem zahtevala preustrojitev naše ljudske šole v smislu narodnostnega principa in upoštevajoč določbe St. Germainškega miru tako, da bodo nudile koroški slovenski mladini zadostno prilike, priučiti se obeh deželnih jezikov, torej

tudi slovenščine v besedi in pisavi. Ta zahteva, kakor tudi, da bodi zgrajen ves ljudskošolski pouk na podlagi materinega jezika, je povsem naravna in ima veljavo pri vseh narodih, torej se mora upoštevati tudi pri nas. Živimo na meji dveh velikih narodov, zato rabimo znanje obeh deželnih jezikov, dočim je tudi v vzgojnem in etičnem oziru neobhodno potrebno, da se odkaže pouku v materinščini tisto mesto, ki mu gre po vsej človeški pravici. Zato bomo zahtevali natančno upoštevanje tozadevnih določb St. Germainške pogodbe, ki so označene v § 67. in 68.

K. S. S. vstraja nadalje na tem, da se ohrani verski pouk neskrajšan v ljudski šoli in da ostanejo tudi nadalje v veljavi verske vaje za učence. Stojimo na stališču, da je brez verskega pouka nemogoče vzgajati mladino. Reforma v smislu „svobodne šole“ bi dovedla mladino samo do še večje neposlušnosti in pokvarjenosti, kakor vlada danes itak že vse povsod. Zahtevali pa bomo tudi od cerkvene oblasti, da bo veronauk v slovenskih krajih poverjen izključno le slovenskim veroučiteljem, duhovnikom.

Koroški Slovenci, volilci! Glasujte 19. junija 1921

sklenjeno za

»Koroško slovensko stranko«

ki najbolje pozna Vaše potrebe in je edina v stanu zastopati Vaše narodne, gospodarske in kulturne koristi.

Kdor ne gre volit, podpira nasprotnike!

PODLISTEK

Ptičjak Šimen iz Borovljan.

Šimen je bil po svojem poklicu puškar. Izdeloval je celine, t. j. one železne puškine dele, ki vežejo leseno kopito z železno ali jekleno cevjo in nosijo peteline.

Glavno orodje, katero potrebujejo borovski puškarji, je poleg kladiva, vendar le pila; zato imenujejo v Borovljah puškarje v domačem narečju „pileje“; po onem delu puškinem pa, katerega puškarji kot strokovni delavci izdelujejo, razločujemo med puškarji več strokovnih vrst. Tisti, ki izdelujejo lesena kopita, so „kopitarji“ ali „šiftarji“. Naš Šimen je bil torej, ker je izdeloval celine „celinar“.

Vendar pa mu nikdo, kdor ga je poznal — in poznali so ga daleč naokoli — ni rekel „celinar“ Šimen, ampak le „ptičjak“ Šimen.

V tistih časih, ko je živel ptičjak Šimen, še ni bilo od oblasti prepovedano ptice loviti in jih doma v kletkah ali frvovžih imeti.

Celinar Šimen je torej lahko, kadar se mu je zljubilo, prosto in svobodno lovil ptice. Ker pa je ta posel opravljal zelo pogosto, ker so nadalje to vedeli ljudje po celih Borovljah, pa tudi v sosednjih vaseh, in ker je imel v svoji

sobi, ki mu je obenem služila tudi kot delavnica, na vseh štirih stenah obešeno vse polno najrazličnejših kletk s pticami pevkami vseh vrst, kar jih je tedaj bilo znanih v Spodnjem Rožu, ni čudno, da so ga povsod imenovali „Ptičiaka“.

Pa zelo bi se motil kdor bi mislil, da je ptičjak Šimen lovil ptice s tem namenom, da jih prodaja v Celovcu ali premožnejšim ljudem v Borovljah; prodajati vlovljene ptice za denar, bi bil on smatral za sramoto in greh. V svojem življenju ni prodal niti ene; kvečjemu, da je temu ali onemu prijatelju ali gospodu na njegovo posebno prošnjo podaril kakega slavca, ki je posebno lepo pel, ali pa kako taščico, ki se je odlikovala s posebno živo rumenordečo barvo na podvratku in na prsih.

Sredi prejšnjega stoletja, ko je Šimen živel, izdeloval celine in lovil ptice, puškarija v Borovljah še ni bila tako visoko zasvita, kakor je danes. V Borovljah so tedaj izdelovali po največ le puške za vojake; novih vojaških pušk pa država v mirnih časih ni potrebovala mnogo; lovskih pušk pa so v onih časih še prav malo naročevali. Za to so imeli borovski puškarji tedaj mnogokrat zelo malo dela in vsa borovska puškarja je bila še nekako v povojih.

Ko se je Šimen učil za celinarja, pošiljal ga je njegov mojster vsak teden enkrat, in

sicer vsako soboto v Kožentavro; tam so prevzemali avstrijski častniki in orožni mojstri razne puškine dele, katere so izdelovali puškarji v Borovljah; tako je Šimen šel vsako soboto popoldne z nekaj celinami v žepu skozi Dobravo.

V Dobravi je bilo tedaj najmanj stokrat toliko ptic, kot jih je tam dandanes; gozd, obsegajoč ponajveč borovje, pa tudi nekaj smrekovja in mecesnovja, se je tedaj še neprotrgoma razprostiral od Podljubelja in Podgore do Resnika, od Borovelj pa do Goričan.

Mojstrova pa je pošiljala Šimna kaj rada na kmete, največ po mleko, pa tudi po druge potrebščine in poljske pridelke, „na Loko po moko, na Kočuh po muho, v Šmarjeto po Meto,“ kakor so se tedaj stari ljudje šaljivo radi izražali.

Tako je Šimen kot puškarski vajenec preživel več časa v gozdih, na travnikih, na polju in sploh pod milim nebom, kakor pa doma v delovnici svojega mojstra, pri katerem se je učil za celinarja.

Torej se ni bilo čuditi, da je poznal, že zgodaj vse vrste ptic, katere so prepevale po gozdovih, po kterih je on hodil takorekoč vsak dan. Ker pa je imel nepokvarjeno srce, rad gledal in nabiral vsakovrstne gozdne cvetlice in pri tem z nekim posebnim veseljem rad prepeval pesni „Kako rožice sveto in ptičice

Bolj kot kedaj prej se je po vojni pojavila potreba za pouk in vzgojo šoli odrasle mladine, ki je zapustivši ljudsko šolo popolnoma zapuščena in zanemarjena ter često izročena kvarljivemu vplivu slabe družbe. Zato bomo zahtevali, da se za mladino od 14 do 18 leta vpelje obligatni nadaljevalni pouk (nadaljevalne kmetijske, obrtne in gospodinjske šole), v katerih naj bi se mladeniči in dekleta pripravljali za svoj bodoči poklic in vzgajali k ljubezni do dela in domače grude. Kjer pa to ne bo mogoče, bo stranka skušala isti namen doseči z ustanovitvijo „deških klubov“ in „ženskih društev“.

Še le na podlagi šolskega programa, kakor smo ga ravnokar načrtali, smemo pričakovati, da bo šolska vzgoja dosegla svoj smoter in nam dala „vrle, značajne ljudi in državljane“, kakor to navaja stari ljudskošolski zakon.

Odstavek 1. avstrijske ustave, ki se glasi: Avstrija je demokratična republika, njena zakonodaja izvira iz ljudstva, Vam daje pravico in nalaga dolžnost, da se te pravice poslužite in s tem pokažete, da hočete biti upoštevani, da ste faktor, s katerim mora računati avstrijska uprava. To svojo voljo boste izrazili, a obenem glasovali za naš program

19. junija 1921

z glasovnicami, glasečimi se na ime

„Koroška slovenska stranka“.

Zato, slovenski volilci, storite vsi svojo dolžnost.

ZENE IN DEKLETA! Ali veste, kako ste točne in kako se Vam muči, kadar Vas čaka kofe! Bodite tako točne tudi dne 19. junija in ne pozabite, oddati glasovnice za „Koroško slovensko stranko“.

Kaj je treba vedeti volilcem!

1. Čas in kraj volitve. Volitve v deželni zbor koroški in narodno skupščino na Dunaju se vršijo

v nedeljo dne 19. junija t. l.

na voliščih in v času (od jutra do večera), kakor so to določile volilne oblasti in mora biti javno razglašeno.

2. Listine, ki jih je treba vzeti seboj na volišče, so:

- glasovnica „Koroške slovenske stranke“;
- legitimacija, katera je neobhodno potrebna samo za volilce, od katerih se ve, da jih najmanj polovica občinske volilne komisije ne pozna.

3. Glasovnice „Koroške slovenske stranke“ imajo sledečo obliko in vsebino:

pojo“, je pač umevno, da je rastla od dne do dne njegova ljubezen do narave in do vsega, kar ona goji in redi. Njegovo zanimanje za ptice in ptičje petje pa je bilo tem bolj umljivo, ker je bil do gotove meje ptičjak tudi njegov oče, njegov mojster, njegov za par let starejši prijatelj, in ker so si sploh tedaj v Borovljah iz gole ljubezni do ptic in ptičjega petja delavci radi v jeseni nalovili nekaj najboljših pevcev, ki naj jih čez zimo pri delu za dobro hrano razveseljujejo s svojim petjem.

Ptice pa je lovil Šimen prav za prav že v onih mladostnih letih, ko je še hodil v enorazredno ljudsko šolo v župnišče. Seveda še ni bil kot deček izvežban ali izurjen ptičjak, ampak nespreten in neroden. In kakor nespreten in neroden lovec pač ustrelil kakega neprevidnega zajčka, težko pa previdnega srnjaka ali premeteno in zvito lišico, tako je tudi Šimen kot desetleten deček lovil le one ptice, ki niso posedno previdni, bolj počasni, in take, ki naravnost, rekel bi, nespametno in neumno gredo v nastavljeni jim past. Vseeno pa bi se ne smelo trditi, da ni že tedaj natančno vedel, kje, kako in ktere ptice kot najboljše pevce da lovijo priznani, stari ptičjaki. To vse je dobro vedel, toda kakor si je prizadeval, jih v vsem posnemati, vendar tega s svojimi otroškimi zmožnostmi ni mogel doseči. (Nadaljevanje sledi.)

Wahlen für den Landtag.

Stimmzettel

der

Koroška slovenska stranka

Partei der Kärntner Slovenen

Wahlen für den Nationalrat.

Stimmzettel

der

Koroška slovenska stranka

Partei der Kärntner Slovenen

4. Kot legitimacija zadostuje krstni list, domovnica, potni list, tobačni list i. t. d.

5. Volilec, ki stopi v volilni lokal, pove svoje ime, bivališče in hišno številko (ako zahteva volilna oblast, se tudi izkaže s kako pod točko 4 navedeno listino), nakar dobi od predsednika ovitek (kuverto). Potem se poda v celico (zagrajeni prostor), kjer od drugih neopažen vloži prepognjeno glasovnico (torej oba listka, ne da bi jih pretrgal) v kuverto, izstopi in zaprto kuverto odda volilni komisiji.

S tem je volitev končana.

⊠ TEDENSKI PREGLED ⊠

Avstrija.

Pogajanja za rešitev vladne krize. Dosedaj se še ni posrečilo rešiti vladne krize, marveč se še pogajanja med krščanskimi socijalci in velenemci nadaljujejo.

Zborovanje avstrijskih krščanskih socijalcev. Na Dunaju se je začelo zborovanje avstrijskih krščanske socijalne stranke, ki bo trajalo tri dni. To zborovanje, ki je največje važnosti za nadaljni politični razvoj v Avstriji, je postalo nujno potrebno, ker so se pojavile v krščansko-socijalni stranki glede zunanje politike velike razlike, ki so privedle konečno do vladne krize. Strankin načelnik Kunschak je poročal o strankini organizaciji, poslanec dr. Seipel pa o političnem položaju. V svojem poročilu je odkrito riznal, da je izbruhnila v krščansko socijalni stranki sama kriza in da je kriza v v vladi samo posledica krize v stranki. Povdarjal je potrebo, da se spremenijo statuti in organizacija stranke take, da do takih kriz ne bo moglo več prsti.

Trianonska pogodba in Zapadna Ogrska. Kakor znano, je Ogrska trianonsko pogodbo podpisala, ki določuje, da pripadejo zapadno-ogrski komitati Avstriji. Ogrska pa se sedaj brani, izpolniti to točko pogodbe in se na zvit način sklicuje na noto, katera je bila priložena trianonski pogodbi. V tej spremljevalni noti je antanta namreč dovolila, da se o načinu predaje zapadno-ogrskih komitatov sme Ogrska naravnost z Avstrijo sporazumeti, pri čemur so dovoljene tudi male spremembe meje v medsebojnem sporazumu z Avstrijo. Sklicujoč se na to točko, zahteva sedaj Ogrska od Avstrije znatne spremembe meje v svojo korist, kar pa seveda nasprotuje smislu pogodbe in note. Ker tudi antanta o tem načinu razlaganja pogodbe in note noče nič slišati, bo Ogrska prej ali slej morala predati zapadno-ogrške komitate Avstriji.

Polkovnik House na Dunaju. Amerikanski polkovnik House, Wilsonov prijatelj, je prispel dne 7. t. m. iz Berlina na Dunaj. V nemški prestolici je imel polkovnik House važne razgovore z nemškimi državniki in drugimi vplivnimi osebnostmi. Tudi na Dunaju namerava stopiti polkovnik House v stik z vodilnimi možmi, z namenom da si pridobi jasno sliko o položaju Avstrije, o katerem hoče v Ameriki natančno poročati. Domneva se, da polkovnik House ni prišel na Dunaj v politični, ampak gospodarski misiji in da je njegova naloga, po nalogu američanskih kapitalistov proučiti gospodarske razmere v Avstriji.

Razdelitev zlatega zaklada Avstro-ogrške banke. Vprašanje razdelitve zlatega zaklada Avstrijsko-ogrške banke se je rešilo na sledeči način: Od 50 milijonov zlatih kron dobi: Čehoslovaška 15½ milijona, Jugoslavija 7, Poljska, Rumunska in Italija 25, Avstrija in Ogrska skupaj 7½ milijona.

Zaupniki in volilci „Koroške slovenske stranke“!

Poskrbite vsem Vašim sorodnikom, prijateljem, prijateljicam in znancem, tudi takim, ki stanujejo izven občine ali okraja glasovnice „Koroške slovenske stranke“ in jim priporočajte, da volijo z nami.

Vsak glas šteje, najsi bo v katerikoli občini Koroške!

Velika povodenj na Nižje Avstrijskem. Zvečer in v noči od 1. do 2. t. m. je nastala v političnih okrajih St. Pölten, Lilienfeld, Waidhofen in Scheibbs uničujoča nevihta in povodenj, kakoršne ni bilo v teh krajih od leta 1897. Opustošenja, ki jih je povzročila povodenj in škoda, je še mnogo večja kakor pred 24. leti.

Zvišanje poštnih, brzojavnih in telefonskih pristojbin. V zvezi z novim finančnim planom se bodo zvišale tudi poštna, brzojavna in telefonska pristojbina. Kakor se sliši, se bodo telefonske pristojbine zvišale za 150%.

Čehoslovaška.

Obrambna zveza med Čehoslovaško in Rumunijo proti Ogrski. Besedilo obrambne zveze med Čehoslovaško in Rumunsko proti Ogrski, ki se je te dni objavilo, ima sledeče bistvene točke: Za slučaj, da Madžarija, kakor se imenuje Ogrska v pogodbi, brez izzivanja napade enega pogodbenika, je drugi dolžan, napadene mu pomagati. Nobena pogodbenica država ne sme sklepati brez znanja druge stranke pogodb s kako tretjo državo. Pogodba velja dve leti.

Mala ententa. V Belgradu se je mudil te dni rumunski zunanji minister z nalogo, da sklene ožjo politično in gospodarsko zvezo z Jugoslavijo. Dosedaj so že sklenjene sledeče pogodbe med državami male antante: rumunsko-poljska, rumunsko-čehoslovaška, grško-jugoslovanska ter čehoslovaško-jugoslovanska pogodba. Naloga male antante je, da brani vse mirovne pogodbe, na katerih so interesirane zmagovite države srednje in vzhodne Evrope.

Italija.

Stavka državnih uradnikov v Italiji. Državni uradniki v Italiji so začeli stavkati, ker jim vlada ni dovolila zahtevanih draginskih doklad. Nato je vlada odpustila celo vrsto državnih uradnikov, kar pa je stavko samo še poostriilo. Služba v brzojavnih uradih, pri sodnji in na srednjih šolah je popolnoma ustavljena. Na poštnih uradih se vrši skrajno skrčena služba in še ta samo pod varstvom policije. Italijanski ministrski predsednik Giolitti in finančni minister Bonomi hočeta na vsak način čuvati državno autorito in vstrajata na odpustitvi državnih uradnikov, ki so vodili to uradniško gibanje.

DNEVNE VESTI IN DOPISI

Borovlje. Oblasti, posebno orožništvo, se zadnji čas še precej trudijo, da se vendar enkrat napravi konec kaljenju javnega reda in miru in bi ponehali napadi na Slovence. Ukrajno glavarstvo je čisto pravilno prepovedalo točenje žganja v sobotah in nedeljah. Žalibog so se v zadnjem času zopet pripetili nekateri slučaj, da to še vse skupaj nič nepomaga, to pa zavoljo tega, ker oblasti krivca ali sploh nič ne kaznujejo ali pa premilo. 60letnega silvolasega delavca Vertiča, kterega so vrgli iz tovarne na cesto, so na poti z Dolan na Bajdiše v gozdu napadli in bi ga tudi pretepli, ako bi ne bila v pravem času prišla mimo dva gospoda. Na Humberku so napadli pri belem dnevu večjo slovensko družbo iz Borovelj, napada se je udeležil tudi neki vojak z golim bajonetom v roki. Pri Cingalecu je razgrajal neki nemškutar, potem je na cesti z odprtim nožim v roki pretel, da zabode vsakega, ki pride iz gostilne. Na Dobravi so napadli slovenskega puškarja Grundnerja pred njegovo hišo, ko je sedel na klopi. Ko je ušel pred razgrajachi v svojo hišo in skušal vrata zapreti, je eden vdrl za njim v sobo, ga zgrabil za vrat in ga davil in grčil, da je komaj prišel k sebi.

Koženavra. Jugoslovanskemu častniku Pavlu Sirkniku, ki je leta 1919. padel v Goričah blizu „Stajrarja“, so svoj čas njegovi tovariši in prijatelji vzdali v hišo, o kateri je padel, spominsko ploščo s slovenskim napisom. To je pač tako, kakor če se komu postavi nagrobni kamen. Zdaj so pa šli neki ljudje in so vso spominsko ploščo, ki je iz črnega mramorja, tako pobelili, da tudi od blizu ničesar ne moreš čitati, niti imena vojaka, kojemu v čast so vzdali ploščo.

VOLIVCI! VOLIVKE! Ko pojedete dne 19. junija volit, ne pozabite, da so te volitve plebiscit za „Koroško slovensko stranko“.

Šmarjeta v R. Z nemške strani se nam vedno zagotavlja, da hočejo z nami pravično in dobrohotno postopati, da nam hočejo iti na roko, da nas tako pridobijo za se. Mi pa smo tega mnenja, da se mora po senžermenski pogodbi itak postopati z nami pravično, ker so po tej mirovni pogodbi vsi državljani republike Avstrije v vsakem oziru enakopravni in

tudi enakoveljavni. Zraven pa imamo seveda tudi pravico ostati to, kar smo bili vedno in kar smo tudi danes in kar hočemo ostati za vekomaj, namreč Slovenci in Slovenke. „slovenski fantje, pri Dravci doma“. Nemci pa samo tako pravijo in govorijo, kakor da hočejo napram nam biti objektivni in pravični, v resnici pa so krivični in pristranski. Pravico, ribe ti, od Kočuhe pa doli do Freibacha, je imel samo naš pristaš p. d. Cigovec. Zdaj pa so mu Nemci to pravico kar čez noč vzeli, samo zato, ker je pač Slovenec, in jo dali učitelju Husu. Ravno tako, ali še bolj krivično pa so postopali z našim občinskim lovom. Mi kmetje imamo na leto po divjačini, ki je v našem obširnem lovišču, sedaj najmanj 10 do 12 tisoč kron škode na naših njivah, travnikih in na polju. Ta občinski lov bi se tudi čisto lahko na dražbi oddal za kakih 14.000 kron na leto. Pa kaj so napravili. Največjemu našemu bogatašu, ki ima najmanj 10 milijonov premoženja, so oddali brez vsake dražbe kar tako pod roko občinski lov za borih 2450 kron. dasiravni drugi interese ponujalo take najemnine, da bi z njo vsaj deloma revnim kmetom in kajzarjem poravnali škodo, katero trpijo po divjačini na svojih posestvih. Zato pa levim besedam naših Nemcev tako dolgo ne moremo verjeti, dokler jim ne sledijo tudi dejanja.

MOŽJE IN FANTJE! Ali se še spominjate, kako točno ste bili vsi na svojem mestu, ko so Vas l. 1914 poklicali k vojakom? Bodite tako točni tudi dne 19. junija, saj Vas kliče na volišče Vaša „Koroška slovenska stranka“.

LIDOVA KNIHTISKARNA

SE PRIPOROČA ZA HITRO, OKUSNO IN CENO IZDELAVO VSAKOVRSNIH DRUŠTEVNIH, TRGOVINSKIH IN DRUGIH TISKOVIN, VABIL, OKLICEV I. T. D.

WIEN V., MARGARETENPLATZ 7

Francišek Čermák,

DUNAJ V.,
Mittersteig 23-15
priporoča svoj zavod
za izdelovanje

argičeskikh in
dunajskih
pian in pianin
(klavirjev).
Tudi export!

Urite svojo potrebo hlač v najcenejši trgovini
shlačami Zavod za ljudsko obleko
Dunaj V.,
Reinprecht s' orferstr. 50
ogel Arbeitergasse, postaja cestne železnice
6, 15, 61.

Največja izbira gotovih hlač v vsaki
kakovosti in ceni vseh vzorcih v zalogi

Modne hlače, hlače za slabo vreme,
črne hlače, „bričes“ platnene hlače,
struks- in žamatne hlače, hlače za
deco in dečke.

Prosta prodaja za vsakega!

Pri sklicevanju na ta inserat 5% popusta